

United Nations
Nations Unies

International
Criminal Tribunal
for the former
Yugoslavia

Tribunal Pénal
International pour
l'ex-Yougoslavie

OBRAĆANJE

(Isključivo za medije. Nije zvaničan dokument.)

PREDSJEDNIK

Haag, 11. juli 2016.

SUDIJA CARMEL AGIUS

PREDSJEDNIK

MEĐUNARODNOG KRIVIČNOG SUDA UN-a ZA BIVŠU JUGOSLAVIJU

Vaše ekselencije, porodice žrtava, preživjeli i svi koji ste danas ovdje da ovom prilikom podijelimo duboku tugu i bolno sjećanje. Počašćen sam da budem s vama. Bol vašeg gubitka je neizreciv a vaša tuga neizmijerna, ali imate divljenje svih za vašu ključnu ulogu i istrajnost u nastojanju da se obezbijedi da stravični događaji iz jula 1995. nikada ne budu zaboravljeni i da služe kao živi podsjetnik na okrutnost i barbarizam koje ljudska bića ponekad mogu nanijeti jedni drugima.

Godine 2003., kada sam bio predsjedavajući sudija u predmetu Brđanin, posjetio sam Srebrenicu i Potočare po prvi put. Memorijalni centar u Potočarima je tek bio otvoren. Sjećam se depresivne atmosfere posvuda i očiglednog nepostojanja bilo kakve mjere pomirenja. Po mom mišljenju, posljednjih godina je došlo do određenog poboljšanja, zahvaljujući radu posvećenih pojedinaca koji žele da ova zemlja krene naprijed i dalje pamteći strahote prošlosti.

Nedavno je održana svečana komemoracija povodom stogodišnjice bitke na Soma uz sjećanje na 20.000 britanskih vojnika koji su tada pobijeni već prvog dana te bitke. Naravno, okolnosti su potpuno drugačije zato što su tamo vojnici poginuli u borbi, dok su ovdje bili nevini civili na koje se ciljalo zbog njihove nacionalnosti. Ipak, razmišljao sam o onima u Bosni i Hercegovini dok sam pratio komemoraciju na TV. Istina je da besmisleni pokolj 1916. nije sprečio glavne evropske sile da stupe u još veći svjetski rat nepunih 30 godina kasnije, ali danas su ovi nekada žestoki protivnici postali saveznici i žive zajedno u miru i prosperitetu, odajući međusobno počasti svojim mrtvima. Za mene, to predstavlja značajan dokaz da je pomirenje moguće i da će, kada se postigne, biti od koristi svima.

Temeljni dio svakog procesa pomirenja je pravda, a tu, naravno, MKSJ neposredno ima ulogu. Međutim, sama pravda nije dovoljna. Od podjednakog značaja su procesi okupljanja - sve tri nacionalnosti ove zemlje - i priznavanja prošlosti; zajedničko tugovanje; komuniciranje otvorenih srca i umova; upuštanje u stvarni dijalog; pogled u budućnost; i preuzimanje obaveze kako bi se obezbijedilo da se ono što se desilo ovdje prije 21 godinu nikada više ne ponovi. Morate to htjeti i morate da za to radite - kod kuće, u školama, na mjestima molitve, i naravno, na nivou vlasti. Za sve te stvari će trebati vremena, napora i dobre volje, zbog toga što su rane još otvorene i zato što, za one koji su preživjeli te tragične događaje, kretanje naprijed naravno nije lako. Ali ja imam vjeru da je to moguće. Zbog toga vjerujem da to treba da bude put naprijed, ako današnja komemoracija i druge koje slijede u godinama koje će doći trebaju imati bilo kakvog smisla.

MKSJ, čiji sam sada predsjednik, tokom posljednjih 23 godine borio se za otkrivanje istine o onome što se događalo u bivšoj Jugoslaviji 1990-ih, a naročito da se utvrde događaji u Srebrenici tokom te zloglasne sedmice u julu 1995. godine koja je nanijela ožiljak jugoistočnoj Evropi i njenom velikom narodu, a takođe osramotila međunarodnu zajednicu, koja je iznevjerila vas i vaše voljene. Stojim pred vama ponosan što je MKSJ

www.icty.org

Pratite MKSJ na [Facebooku](#), [Twitteru](#) i [YouTubeu](#)

Služba za medije/komunikacije

Churchillplein 1, 2517 JW The Hague. P.O. Box 13888, 2501 EW The Hague. Netherlands
Tel.: +31-70-512-8752; 512-5343; 512-5356

neosporno utvrdio da se ovdje u Srebrenici u julu 1995. desio genocid i krivično gonio i osudio više ključnih ličnosti koje su za to odgovorne. Takođe sam ponosan što je taj zaključak MKSJ da je u Srebrenici počinjen genocid potvrđen i usvojen od strane Međunarodnog suda pravde.

Tokom posljednjih godina, od mojih prethodnika ste čuli da je mandat MKSJ ograničenog obima. Štaviše, on je veoma ograničen. Njegova svrha, kao krivičnog suda, jeste da sudi osobama optuženim za zločine u njegovoj nadležnosti. I pored toga, naš doprinos je takođe bio ključan u otkrivanju istine, te u pružanju vama informacija potrebnih za jedinstvo u bezuslovnom odbacivanju onih koji pokušavaju da negiraju ono što se desilo i onih koji ih podržavaju. Doprinos MKSJ vam takođe svima pomaže da udvostručite svoju odlučnost da nikada ne zaboravite i vaše napore ka težnji za mirom i pomirenjem.

Pripremajući ovaj govor prije nekoliko dana, sklopio sam oči i u trenutku se prebacio na prostor ovog Memorijalnog mezarja gdje sam, u tišini noći, pod nebom prekrivenim sa skoro 8.000 sjajnih zvijezda, mogao čuti horski glas hiljada dječaka i muškaraca kojima je prije 21 godinu otet život. Govorili su mi da će naći mir tek kada budu znali da nisu zaboravljeni; da je njihova okrutna i prerana smrt na neki način poslužila tome da se osnaži i obezbijedi miroljubiva koegzistencija među svim etničkim grupama ove velike zemlje; da je pravda sprovedena; i da postoji opredijeljenost da se Srebrenica nikada više ne ponovi. Oni žele da svi mi pamtimo i da shvatimo da samo potpunim priznajem prošlosti možemo postići budućnost istinskog i trajnog pomirenja.

Istorija će nam jednog dana svima suditi: onima koji priznaju da se ovdje desilo zlo u vidu genocida i onima koji i dalje izbjegavaju nazvati to zlo njegovim imenom. I dalje se nadam i pozivam vas da se isto tako nadate, budući da politika nade na kraju prevlada nad politikama podjele.

Ono što se ovdje desilo prije 21 godinu je tragična realnost koju niko ne može da ukine. Ali molim vas, uvjeravam vas da danas MKSJ tuguje s vama, a kao njegov predsjednik, dirnut sam što sam s vama i što odajem počast vašim voljenima. Neka njihove duše počivaju u miru i neka vi pronađete pravedan i miroljubiv put naprijed.

* * *